

УДК 347.77

Балашов І. А., нач. відділу патентної та раціоналізаторської роботи, «ММК ім. Ілліча»
Булахова О.І., ст. викладач
Антонець П. Д., ст. викладач
Матяшова Т.М., магістр
ГВУЗ «Приазовский государственный
технический университет»

ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ЗНАКІВ ДЛЯ ТОВАРІВ І ПОСЛУГ В УКРАЇНІ ВІДПОВІДНО ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ЗАКОНОДАВСТВУ У ЦЬЙ СФЕРІ

Балашов І. А., Булахова Є. І., Антонець П. Д., Матяшова Т. М. Вдосконалення правової охорони знаків для товарів і послуг в Україні відповідно європейському законодавству у цій сфері. Запропоновано, на підставі теоретичного та практичного аналізу європейського законодавства у сфері охорони прав на знаки для товарів і послуг, рекомендації щодо подальшого вдосконалення національного законодавства України стосовно знаків для товарів і послуг з урахуванням міжнародних та європейських норм та стандартів.

Балашов И. А., Булахова Е. И., Антонец П. Д., Матяшова Т. Н. Усовершенствование правовой охраны знаков для товаров и услуг в Украине относительно. Предложено, на базе теоретического и практического анализа европейского законодательства в сфере охраны прав на знак для товаров и услуг, рекомендации касательно дальнейшего усовершенствования национального законодательства Украины относительно знаков для товаров и услуг с учетом международных и европейских норм и стандартов.

Balashov I.A., Bulahova E.I., Antonec P.D., Matyashova T.N. Perfection of legal protection for trade marks in Ukraine in accordance with the appropriate European legislation. Some recommendations were given, on the basis of theoretical and practical analysis of the appropriate European legislation, protecting the owners rights for trade marks for services and goods, with the Aim further improvement of Ukrainian laws in this domain.

Постановка проблеми. В Україні питання охорони інтелектуальної власності, до яких відноситься такий об'єкт як знак для товарів і послуг, з кожним роком набувають все більшої значимості. Глобалізація та лібералізація світової економіки призводить до взаємозалежності країн світу та посилює інтеграційні процеси.

Головною метою інтеграції України до ЄС та входження до європейського економічного простору є розгортання взаємовигідного співробітництва, сприяння економічному розвитку та забезпеченню економічної безпеки України, відкриття можливості для України зайняти відповідне місце у світовому розподілі праці, і таким чином, створення умов для процвітання країни та підвищення добробуту українського народу.

Прискорення наближення законодавства України до законодавства Європейського Союзу набуває суттєвого значення як у зв'язку з виконанням міжнародних зобов'язань України та завдань Закону «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» [1], так і з урахуванням незадовільного, з точки зору Європейської комісії та США, рівня захисту прав інтелектуальної власності в Україні. Саме тому проблема гармонізації законодавства щодо охорони прав інтелектуальної власності, а саме торговельних марок, надзвичайно важлива.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед робіт, присвячених розв'язанню поставленої проблеми є вагома частка публікацій. Це праці Андрощука Г.О., Білоусова В.М., Орлюк О.П. та інші, проте ця проблема залишається відкритою.

Метою дослідження було розробити рекомендації щодо подальшого вдосконалення національного законодавства України стосовно знаків для товарів і послуг з урахуванням міжнародних та європейських норм та стандартів

Викладення матеріалу дослідження. Сьогодні в Україні система правової охорони інтелектуальної власності перебуває у стадії завершення формування. У 1990 – х роках були закладені основи національної системи регулювання цієї надзвичайно важливої сфери. Водночас виявилися серйозні проблеми та недоліки її функціонування, що істотно позначилося на розвитку національного науково - технічного та творчого потенціалу, стримувало становлення нової інноваційної моделі розвитку країни, ускладнювало відносини України з відповідними державами світу. Зрозуміло, що без ефективного та невідкладного вирішення цих проблем перспективи соціально – економічного розвитку України, її національної безпеки, входження у світове співтовариство як інтелектуально та економічно розвинутої держави можуть бути поставлені під сумнів.

Україна може стати учасником Європейського Союзу за умови забезпечення прав людини, дотримання технічних і юридичних норм інтеграції в політичну й ринкову системи. Базовим документом, що визначає засади економічної інтеграції України до ЄС та розвитку торгівлі, є Угода про партнерство і співробітництво [2], укладена в 1994 році. Відповідно до статті 51 цієї Угоди, Україна зобов'язалася вживати заходів "для забезпечення того, щоб її законодавство поступово було приведене у відповідність до законодавства Співтовариства".

Відповідно до Угоди про партнерство та співробітництво між Україною та ЄС, Україна має забезпечити рівень захисту, аналогічний існуючому у Співтоваристві, включаючи ефективні засоби забезпечення дотримання таких прав. Зокрема, доцільно було б внести наступні зміни та доповнення у національне законодавство.

У європейському праві під ТМ розуміється будь-яке позначення (словесне, зображувальне, об'ємне, комбіноване тощо), за допомогою якого товари чи послуги однієї особи відрізняються від товарів чи послуг інших осіб. При цьому, даному визначенню повністю відповідає визначення ТМ, яке закріплено у чинному законодавстві України. Наразі ТМ є атрибутом ринкової економіки, інструментом реалізації товарів і послуг, сприяє охороні суб'єктивних прав та інтересів споживача. Попри те, що чинне законодавство стосовно ТМ стабілізувалося в умовах глобалізації економіки, актуальним є врегулювання правовідносин щодо колективних ТМ в Україні, що не відповідають міжнародним нормам. Тож у ньому відповідно до положень ст. 7 bis Паризької конвенції слід імплементувати положення щодо правового режиму колективних ТМ.

У законі треба чітко закріпити визначення колективних торгових знаків, його специфічні особливості та порядок реєстрації. Нижче приведено зміни які слід внести.

1) Колективним товарним знаком визначається – товарний знак зареєстрований на ім'я господарського об'єднання, спілки або іншого добровільного об'єднання підприємств, призначений для позначення товарів, що ними виробляються.

2) Колективний знак є об'єктом виключного права об'єднання як такого.

3) Колективний знак і право на його використання не можуть бути передані іншим суб'єктам, що не входять в об'єднання.

Необхідно доповнити пункт 2, статтю 6 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» [3], заборонаю реєстрації в Україні описових термінів іноземного походження. Наразі в міжнародній практиці не вироблено єдиного підходу до правової охорони описових позначень іноземного походження. Проте із зазначеною експансією англійської мови це надзвичайно актуально в умовах глобалізації економіки та вступу України до СОТ.

Чинне законодавство України не містить чітких вказівок щодо можливості надання правової охорони описовим позначенням іноземного походження. Виходячи з наведеного, цілком виправдана пропозиція про доповнення п. 2 ст. 6 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» [3] вказівкою на заборону реєстрації в Україні описових термінів іноземного походження.

Треба уточнити визначення змісту поняття «позначення, яке суперечить публічному порядку, принципам гуманності і моралі», віднісши до вказаного позначення, зокрема: позначення релігійного змісту; аморальні позначення; позначення, які зачіпають особисті немайнові права відомих історичних осіб; позначення, які можуть ввести громадськість в оману; позначення, які містять зображення оголеної людської статури; зображення культових споруд без дозволу компетентних конфесій; нецензурні, аморальні та образливі вирази; елементи, які можуть сприйматись як такі, що ображають живих чи покійних осіб або можуть скомпрометувати їх чи призвести до втрати репутації, тощо.

Наразі необхідно закріпити обов'язок заявника при поданні на реєстрацію ТМ та її використанні діяти з дотриманням принципів добросовісності, розумності, справедливості та поваги по відношенню до попередніх прав третіх осіб. Ні Директива, ні Положення не дають однозначного тлумачення недобросовісності, згадуючи в якості її ознак такі поняття, як обман, введення в оману або «іншу зловмисну мотивацію», що свідчить про явно недостатню розробку відповідних розділів законодавства єдиної Європи. В зв'язку з цим цілеспрямованим є звернення до досвіду окремих європейських країн в даній сфері, а особливо Великобританії.

Відповідно до діючого Закону Великобританії про товарні знаки, заявка та торговельну марку має включати заяву про те, що дана торговельна марка використовується заявником у відношенні відповідних товарів і послуг, або про те, що заявник має добросовісний намір почати таке використання. Необхідність додатка такої заяви дає змогу вирішувати проблеми недобросовісності при подачі заявки на торговельну марку.

Також необхідно закріпити положення про обов'язкову публікацію поданих на реєстрацію як ТМ позначень відразу ж після подання заявки для забезпечення можливості подання заперечень третіми особами. З огляду на проведений аналіз законодавства країн, що є членами Європейського Союзу, можна зробити висновок, що процедура надання прав на знаки передбачає обов'язкову публікацію відомостей про подані на реєстрацію позначення перед реєстрацією їх в реєстрі або одразу після реєстрації. Після публікації відомостей про позначення, що заявляється на реєстрацію, передбачається термін для надання заперечень третіх осіб проти реєстрації. Відомства приймають остаточне рішення про реєстрацію позначення з урахуванням поданих заперечень. Така процедура реєстрації дозволяє враховувати пріоритетні права третіх осіб і тим самим уникнути значної кількості спорів, що можуть виникнути після реєстрації знака.

Висновки: На даний час наша держава здійснює впевнений крок до цивілізованого ринку інтелектуальної власності, про що свідчать наявні позитивні результати, проте існують і певні проблеми, на вирішення яких спрямована дана стаття.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства ЄС» від 18.03.2004 № 1629-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004, № 29.
2. Угода про партнерство і співробітництво між Європейським Союзом та Україною від 16 червня 1994 р. // Представництво Європейської Комісії в Україні. – К., 1994р.
3. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг», прийнятий Верховною Радою України 15 грудня 1993 року

Ключові слова: Закон України, охорона прав, знаки для товарів і послуг, адаптація законодавства, торговельні марки, партнерство, співробітництво, Європейський Союз.

Ключевые слова: Закон Украины, охрана прав, знаки для товаров и услуг, адаптация законодательства, торговые марки, партнерство, сотрудничество, Европейский союз.

Keywords: Law of Ukraine, the protection of rights, trade marks for goods and services, the adaptation law, trademarks, partnership, cooperation, the European Union.

УДК 658.163

Хаджинова О.В. к.е.н., доцент

Минц О.Ю. к.е.н., доцент

ДВНЗ «Приазовський державний
технічний університет»

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ В ФІНАНСОВІЙ САНАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ

Хаджинова О. В., Минц О. Ю. Інвестиційний механізм у фінансовій санації підприємств. В статті обґрунтовано необхідність розробки інвестиційного механізму як головного етапу реалізації фінансової санації на підприємстві, розкрито сутність інвестиційного механізму в фінансовій санації підприємств його структура та складові компоненти.

Хаджинова Е. В., Минц А. Ю. Инвестиционный механизм в финансовой санации предприятий. В статье обоснована необходимость разработки инвестиционного механизма как главного этапа реализации финансовой санации на предприятии, раскрыта сущность инвестиционного механизма в финансовой санации предприятий, его структура и компоненты.

Khadzhynova E. Mintz A. Investment in the financial mechanism of Turnaround Management. The article substantiates the need for investment as the main mechanism for the implementation phase of financial reorganization in the company, disclosed the nature of the investment mechanism in the financial reorganization of enterprises, its structure and components.

Постановка проблеми. Ринкова економіка характеризується нестабільністю розвитку економічних явищ та процесів, що обумовлює виникнення кризових явищ, знижує економічну стійкість підприємств і призводить до їх банкрутства. Успішна реалізація фінансової санації підприємств можлива за наявності дійового інвестиційного механізму. При цьому виникає необхідність раціонального використання інвестиційних ресурсів, що передбачає формування та розробку механізму реалізації ефективної інвестиційної програми підприємства, яка забезпечить стійке функціонування виробничо-господарської діяльності, а також підвищить привабливість та конкурентоздатність компанії.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні і практичні розробки питань, пов'язаних з управлінням інвестиційним процесом підприємства і подоланням кризових явищ, знайшли відображення в наукових працях вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів: Г. Александера, Д. Баюри, У. Шарпа, В. Базилевича, А.Гальчинського, В. Гейця, В. Гриньової, Б. Губського, М. Джонка, А. Пересади, В. Руденка, О. Терещенко, С. Гуткевич та ін.

Однак окремі аспекти, пов'язані, перш за все, з організацією та управлінням інвестиційним процесом на мікроекономічному рівні для забезпечення ефективності